

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/123/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1623201585
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2024:1623201585.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletú A. B. C. D. E. D. F. G. B. H. , nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom ako navrhovateľ, t. č. zverenú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., J. X, t. č. bytom C. XXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, dieťa rodičov K. C., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX a L. K., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom E., M. N. O. XXXX/XX, v konaní o návrhu navrhovateľa L. J., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, trvale bytom E., J. N. O. X, doručovacia adresa C. O.XXX, na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť starej matky I. J., nar. XX.XX.XXXX, o maloletú A. B. C., nar. XX.XX.XXXX a maloletú zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa L. J., nar. XX.XX.XXXX.

Navrhovateľ je o p r á v n e n ý a p o v i n n ý zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú A. B. v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, má právo zastupovať maloletú A. B. pred orgánmi štátnej moci a miestnej samosprávy a spravovať jej majetok v bežnej miere, rozhodovať o mieste pobytu maloletej A. B., rozhodovať o spôsobe zdravotnej starostlivosti o maloletú.

Týmto rozsudkom sa m e n í rozsudok tunajšieho súdu č. k. 8P/105/2016-154 zo dňa 08.10.2020 v spojení s opravným uznesením tunajšieho súdu č. k. 8P/105/2016-162 zo dňa 26.01.2021 v časti výroku o zverení maloletej A. B. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. J.; v ostatných výrokoch uvedený rozsudok zostáva nezmenený .

Súd s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia z r u š u j e neodkladné opatrenie tunajšieho súdu č. k. 8P/92/2023-50 zo dňa 16.05.2023.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.07.2023 sa navrhovateľ domáha zverenia maloletej A. B. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletá A. bola v roku 2020 spolu s bratom P. C., nar. XX.XX.XXXX, zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky - I. J. (matke navrhovateľa). Uviedol, že pred viac ako rokom sa zdravotný stav starej matky dramaticky zhoršil a stará matka skončila úplne imobilná. Niekoľko mesiacov bola stará matka hospitalizovaná v Nemocnici D. na neurológii, následne niekoľko mesiacov v rehabilitačnom stredisku sv. Q. a následne v C.. Nakoľko stará matka je vo vysokom stupni odkázanosti na pomoc iných a nie je schopná sa postarať ani o seba, nie je v súčasnosti možné, aby zabezpečovala starostlivosť o maloleté dieťa. V čase, keď

bola stará matka hospitalizovaná, navrhovateľ sa nasťahoval k nej do bytu, aby maloletá nemenila školu, prostredie a rok zabezpečoval starostlivosť o maloleté deti A. a P. sám, za pomoci krstnej matky maloletého P. B. J. s tým, že čakal, ako sa zdravotný stav starej matky zmení. Nakoľko zdravotný stav starej matky nemá už šancu na výraznejšie zlepšenie, navrhovateľ sa rozhodol kúpiť novostavbu domu v obci C., ktorý aktuálne dokončuje. Uviedol, že dom je vhodný na to, aby sa v ňom postaral o invalidnú matku ako aj o maloletú A. B.. Starostlivosť o maloletého P. zabezpečuje jeho krstná mama - B. J. v R., kde P. navštevuje školu. Navrhovateľ ďalej uviedol, že maloletá A. B. sa aktuálne nachádza s vedomím kurately na adrese R. XXX, I., kde má navrhovateľ prenajatý dom, pokiaľ sa dokončí kúpená novostavba v obci C.. Maloletá A. B. od januára 2023 v S. navštevuje Cirkevnú základnú školu T. E., U. V. O. X, S. (ďalej len „ZŠ“). Po kolaudácii domu budú mať všetci vrátane starej matky trvalé bydlisko v C.. Maloletá navštevuje 3 krúžky, chodí do kostolného spevokolu a našla si tam veľa kamarátov. Na koncoročnom vysvedčení mala samé jednotky. Prioritne navrhovateľovi záleží na tom, aby sa o maloleté deti dokázali postarať v rodine a zároveň aby sa definitívne vyriešila otázka starostlivosti o maloleté deti. Nakoľko si za posledné mesiace dostatočne odskúšal starostlivosť o maloletú a pristupuje k tomuto kroku s jasným rozhodnutím, je pripravený sa o maloletú postarať počas jej dospievania. Navrhovateľ sa vyjadril, že pre neho nie je možné zabezpečovať v súčasnosti starostlivosť o imobilnú matku a zároveň o dve maloleté deti, preto vzhľadom k tomu, že maloletý P. má bližší vzťah ku svojej krstnej matke - B. J., keďže s ňou strávil viac času počas detstva, táto podala osobitne návrh na zverenie maloletého P. do svojej starostlivosti. S maloletou A. B. za posledné dva roky strávil každý jeden deň, čo im umožnilo vytvoriť si s maloletou medzi sebou blízky vzťah.

2. Dňa 18.01.2024 bola tunajšiemu súdu doručená správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky (ďalej len „ÚPSVaR Malacky“) zo šetrenia v domácnosti navrhovateľa (prostredníctvom UPSVaR Nové Zámky, z ktorej súd zistil, že maloletá je dočasne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojmu strýkovi, spolu bývajú v novostavbe rodinného domu v obci C., spolu s nimi býva aj stará matka maloletej - matka navrhovateľa a pán J. S.. Zariadenie domácnosti zodpovedá potrebám rodiny a maloletej. Maloletá má v domácnosti samostatnú izbu, ktorá je prispôbená jej potrebám. Na výdavky v domácnosti ako aj na chod celej rodiny prispievajú všetci členovia domácnosti. Navrhovateľ je zamestnaný vo firme M., s.r.o. U. s mesačným príjmom 1.100 Eur. Vyjadril sa, že výchovné problémy s maloletou nemá a ich vzájomné vzťahy sú aj z jeho pohľadu dobré. Uviedol, že v správaní maloletej sa začínajú prejavovať prvky pubertálneho správania, ktoré sú však zvládnuteľné. Počas pohovoru v rodine vládla pokojná atmosféra, maloletá uviedla, že je žiačkou 3. ročníka na Cirkevnej ZŠ v S., pričom jej školské výsledky sú dobré. Jej vzťahy so strýkom sú dobré, rešpektuje ho, bývajú v spoločnej domácnosti už štyri roky. Zo správy školy vyplynulo, že maloletá ZŠ v S. navštevuje od 2. ročníka. V čase nástupu u nej prevládala emocionálna labilita, sprevádzaná plačlivosťou, podľa vyjadrenia maloletej kvôli pocitu osamelosti a smútku zo straty matky. V danom školskom roku sa uvedené prejavy neopakujú, no aj napriek tomu si maloletá vyžaduje fyzický kontakt v podobe pohladenia a objatia zo strany pedagógov. Na druhej strane je maloletá sebavedomé, inteligentné a snaživé dievča, ktoré je obľúbené v kolektíve a má veľa priateľov. Jej dochádzka je pravidelná a v prípade absencie je táto riadne ospravedlnená lekárom. Maloletá dosahuje výborné výsledky. Pán J. sa pravidelne zúčastňuje triednych schôdzok. Zdravotný stav maloletej je dobrý, jej pediatrom je J. D. v S., má absolvované všetky preventívne prehliadky ako aj očkovania. Zo správy vyplýva, že bytové a sociálne pomery v rodine sú vhodné na riadnu starostlivosť o maloletú. Sú medzi nimi vytvorené vzájomné vzťahy a maloletá je v danej domácnosti spokojná a šťastná. Strýko maloletej uvádza, že má záujem poskytovať starostlivosť o maloletú a vytvoriť jej stabilný domov. Záverom UPSVaR Nové Zámky uviedol, že zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa je v najlepšom záujme maloletej.

3. Otec sa na pojednávanie vo veci nariadené na deň 27.02.2024 nedostavil napriek tomu, že bol o termíne pojednávania písomne upovedomený dňa 26.01.2024 s poukazom na ustanovenie § 112 Civilného sporového poriadku, pričom svoju neúčast' neospravedlnil, o odročenie pojednávania nepožiadal. Preto súd v zmysle ustanovenia § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s poukazom na ustanovenie § 31 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

4. Na pojednávaní dňa 27.02.2024 navrhovateľ uviedol, že trvá na svojom návrhu a žiada, aby súd zveril maloletú A. B. do jeho náhradnej osobnej starostlivosti, a to z dôvodu, že stará matka maloletej pani I. J. vzhľadom k zdravotnému stavu už nie je schopná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú.

Stará matka maloletej po úprave zdravotného stavu žije spolu so strýkom maloletej (svojím synom) a maloletou A. B. v spoločnej domácnosti. Vzhľadom k presťahovaniu sa do rodinného domu maloletá už rok a pol navštevuje ZŠ v S., v súčasnosti navštevuje 3. triedu, je zdravá, navrhovateľ s ňou nemá žiadne výchovné problémy. Navrhovateľ uviedol, že asi rok zabezpečoval starostlivosť o svoju matku a o obe maloleté deti asi rok sám, vzhľadom k tomu, že to neskôr už bolo pre navrhovateľa náročné zvládať, riešil starostlivosť o maloletého P. s jeho krstnou matkou. Navrhovateľ je slobodný, žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a maloletou A. B..

5. Zástupca kolízneho opatrovníka na pojednávaní súhlasil so zverením maloletej A. B. do starostlivosti jej strýka, keďže tento sa o maloletú riadne stará, má vytvorené všetky podmienky pre starostlivosť o ňu a zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti strýka je v najlepšom záujme maloletej A. B..

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočítaním prítomných účastníkov, oboznámil sa s potvrdením o návšteve školy maloletej, správou č. MA1/OSPOD_A_SK/SPO/2024/1969 č. z. 2024/6500 z prešetrenia pomerov u navrhovateľa zo dňa 17.01.2024, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, ako aj obsahom ostatnej spisovej dokumentácie a zistil, že uznesením č. k. 8PPOm/2/2017 – 12 zo dňa 05.06.2017, právoplatným 29.06.2017, súd okamžite dočasne zveril maloletú do starostlivosti Detského domova Piešťany so sídlom Piešťany, Sasinkova ul. č. 1071/11. Uznesením č. k. 8P/193/2019-26 zo dňa 14.08.2019, právoplatným dňa 26.10.2019 a vykonateľným dňa 10.10.2019, súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a súčasne začal konanie o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré vylúčil na samostatné konanie. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8P/105/2016-154 zo dňa 08.10.2020, právoplatným dňa 10.12.2020, v spojení s opravným uznesením tunajšieho súdu č. k. 8P/105/2016-162 zo dňa 26.01.2021, súd zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30% sumy životného minima mesačne počnúc právoplatnosťou rozhodnutia na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava a súčasne zastavil konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Uznesením č. k. 8P/92/2023-50 zo dňa 16.05.2023 tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti L. J., nar. XX.XX.XXXX a zároveň dočasne pozastavil účinnosť rozsudku tunajšieho súdu č. k. 8P/105/2016-154 zo dňa 08.10.2020 v časti výroku o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

7. Otec maloletej je naďalej rozvedený, s maloletou nie je v kontakte, o maloletú sa nezaujíma, na jej výživu neprispieva, na adrese svojho bydliska sa nezdržiava, v Sociálnej poisťovni nie je evidovaný ani ako zamestnaný ani ako poberateľ žiadnej dávky.

8. Matka maloletej zomrela dňa XX.XX.XXXX.

9. Maloletá navštevuje 3. ročník P. W. B. S., jej zdravotný stav je dobrý, s maloletou nie sú žiadne výchovné problémy.

10. Navrhovateľ je vlastníkom novostavby rodinného domu v Lipovej, kde má maloletá k dispozícii vlastnú izbu, domácnosť zodpovedá potrebám maloletej. Je zamestnaný vo firme M., R.. U. s mesačným príjmom 1.100 Eur.

11. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

12. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

13. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),

b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

14. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

17. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

18. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

19. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

20. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

21. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

22. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká
- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
 - b) smrťou maloletého dieťaťa,
 - c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
 - d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
 - e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
 - f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.
23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
25. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.
26. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
27. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.
28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.
29. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.
30. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.
31. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.
32. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.
33. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.
34. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

35. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

36. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že zverenie maloletého dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča (§ 45 ods. 1 Zákona o rodine) je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov; musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zaistiť riadnu výchovu dieťaťa (II. ÚS 157/01 /ÚS ČR/). Pri smrti jedného z rodičov je nositeľom rodičovskej zodpovednosti druhý rodič, ktorý potom práva a povinnosti z nej vyplývajúce vykonáva v plnom rozsahu sám, pričom je fakticky obmedzený iba v rozsahu, v ktorom tieto práva patria inej osobe, napríklad tej, ktorej bolo dieťa zverené do výchovy podľa § 45 Zákona o rodine.

37. Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie konštatuje, že stará matka maloletej A. B. v súčasnosti vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu už nezvláda zabezpečovať starostlivosť o maloletú tak, ako by mala byť táto zabezpečovaná v rámci náhradnej osobnej starostlivosti. O maloletú sa preto už viac ako rok a pol stará strýko maloletej (syn starej matky). Starostlivosť o maloletú je riadna, maloletá má zabezpečené všetky podmienky na svoj zdravý rast a vývoj, preto súd návrhu navrhovateľa vyhovel a zrušil pôvodnú náhradnú osobnú starostlivosť starej matky a maloletú zveril do náhradnej osobnej starostlivosti jej strýka, ktorý žije v spoločnej domácnosti nielen s maloletou A. B. ale aj so starou matkou, pričom starostlivosť zabezpečuje o obe. Súd zohľadnil aj osobné pomery navrhovateľa, jeho zdravotný stav, rodinné väzby k maloletej a jeho komplexný postoj k zabezpečovaniu starostlivosti o maloletú. Navrhovateľ riadne, v súlade so záujmami maloletého dieťaťa zabezpečuje potreby a starostlivosť o maloletú, sám je zdravý a spôsobilý vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, žije usporiadaným spôsobom života a jeho rodinné a sociálne prostredie je vhodné pre výchovu maloletého dieťaťa. Vzhľadom k uvedenému súd zmenil pôvodné rozhodnutie o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a maloletú zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa. Nakoľko však povinnosť otca prispievať na výživu maloletej zostáva zachovaná, v tejto časti ponechal pôvodný výrok rozhodnutia o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej zachovaný.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia súd s poukazom na výrokovú časť rozhodnutia zmenil rozsudok č. k. 8P/105/2016-154 zo dňa 08.10.2020 v spojení s opravným uznesením tunajšieho súdu č. k. 8P/105/2016-162 zo dňa 26.01.2021 v časti výroku o zverení maloletej A. B. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky I. J.; v ostatných výrokoch uvedený rozsudok zostáva nezmenený a zároveň zrušil neodkladné opatrenie tunajšieho súdu č. k. 8P/92/2023-50 zo dňa 16.05.2023.

39. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je podľa § 355 ods. 1 CSP prípustné podať odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nespĺní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.